

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

ÎNCHEIERE

02 aprilie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii:

Iuliana Oprea
Oleg Sternioală, Dumitru Mardari

soluționând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Borșci Vitalie, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a Lidiei Rogojanu împotriva lui Borșci Vitalie privind recunoașterea dreptului de proprietate,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 12 noiembrie 2013,

C O N S T A T Ă :

La 17.10.2006, Rogojanu Lidia a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Borșci Vitalie, Borșci Maria, Andronic Denis cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate și evacuare.

În motivarea acțiunii, Rogojanu Lidia a indicat, că în anul 1983 a înregistrat căsătoria cu Borșci Vitalie, dar în anul 1992 căsătoria a fost desfăcută și au partajat averea comună. Prin hotărâre judecătorească ei i s-a atribuit casa de locuit nefinisată, iar pîrîtului materialele de construcție. Pîrîtul a rămas să locuiască în casa de locuit, dar ea împreună cu rudele pînă în anul 1994 au finisat construcția casei. Din anul 1994 pînă în anul 1999 dînsa a locuit împreună cu pîrîtul în această casă. Ulterior, a plecat peste hotarele Republicii Moldova, unde s-a aflat pînă în anul 2004. Pîrîtul în lipsa ei a înregistrat imobilul pe numele său la OCT Ungheni.

Solicită Rogojanu Lidia recunoașterea dreptului de proprietate asupra casei de locuit situată în or. Ungheni, str. Petru Rareș, 73 și evacuarea lui Borșci Vitalie cu toți membrii familiei sale, fără acordarea altui spațiu locativ.

Prin cererea de chemare în judecată suplimentară, Rogojanu Lidia a solicitat recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunului imobil și terenului aferent de pe strada Petru Rareș, 73, or. Ungheni cu suprafața de 0,0601 ha, numărul cadastral 9201111145.

Prin hotărîrea Judecătoriei Ungheni din 23 iunie 2010, acțiunea lui Rogojanu Lidia a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 22 februarie 2011, a fost respins apelul declarat de reprezentantul Lidiei Rogojanu, Mihai Raileanu și s-a menținut hotărîrea primei instanțe.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 24 noiembrie 2011, a fost admis recursul declarat de Rogojanu Lidia, casată decizi Curții de Apel Bălți din 22 februarie 2011 și hotărârea Judecătoriei Ungheni din 23 iunie 2010 și remisă cauza la rejudecare în instanța de fond în alt complet de judecători.

Pe parcursul rejudecării cauzei, reclamanta și-a concretizat de mai multe ori acțiunea, iar la o parte din pretenții a renunțat.

În final, reclamanta Rogojanu Lidia a solicitat recunoașterea dreptului de proprietate asupra 37/100 cotă-parte ideală din casa de locuit și terenul aferent din str. Petru Rareș, 73, or. Ungheni.

Prin hotărârea Judecătoriei Ungheni din 08 mai 2013, acțiunea Lidiei Rogojanu a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 30.05.2013, invocând ilegalitatea și netemeinicia hotărârii primei instanțe, Rogojanu Lidia a declarat apel, solicitând casarea hotărârii Judecătoriei Ungheni din 08 mai 2013 și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

Apelanta în motivarea apelului a invocat că instanța de fond a aplicat eronat normele de drept material, deoarece în bunul litigios este încorporată și partea sa, care la monetul anului 1992 i-a fost atribuit prin hotărâre judecătorească irevocabilă.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 12 noiembrie 2013, a fost admis apelul declarat de Rogojanu Lidia, casată hotărârea Judecătoriei Ungheni din 08 mai 2013 și emisă o hotărâre nouă de admitere a acțiunii, fiind dispusă recunoașterea după Rogojanu Lidia a dreptului de proprietate asupra 37/100 cotă-parte ideală din casa de locuit situată în str. Petru Rareș, 73, or. Ungheni și asupra terenului aferent casei menționate, precum și a dispus încasarea de la Borșci Vitalie în beneficiul Lidiei Rogojanu 5 860 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a aplicat prevederile art. 123 alin. (2) CPC, menționând că prin hotărârea judecătorească din 01.10.1992, a fost dobândit dreptul de proprietate a Lidiei Rogojanu asupra casei nefinisate la acel moment, iar apelanta nu și-a înregistrat dreptul de proprietate asupra acelui bun, deoarece construcția nu era finisată. A mai conchis instanța de apel asupra acțiunii cu re-credință a intimatului la momentul înregistrării întregului bun la organul cadastral după sine, deoarece a tăinuit existența acelei hotărâri judecătorești din 01.10.1992.

Referitor la terenul aferent, instanța a statuat, prin prisma art. 11 Cod funciar, că deoarece casa nefinisată i-a fost atribuită apelantei, aceasta are dreptul și la terenul aferent casei, întrucât intimatul la înregistrarea lui a tăinuit starea familiară a sa, prezentând adeverința temporară despre lipsa pașaportului.

Considerând ilegală decizia instanței de apel, la 03.01.2014, Borșci Vitalie a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 12 noiembrie 2013 și menținerea hotărârii Judecătoriei Ungheni din 08 mai 2013.

În argumentarea recursului recurentul a invocat încălcarea normelor de drept procedural, deoarece cauza a fost examinată în ordine de apel în lipsa sa, nefiind legal citat.

La fel, Borșci Vitalie indică că în perioada examinării recursului la Judecătoria Supremă a RM asupra hotărârii Judecătoriei Ungheni din 01.10.1992, el a ajuns la o înțelegere cu intimata Rogojanu Lidia referitor la casă, transmițându-

i acesteia suma de 15 000 mii ruble în schimbul casei nefinisate, însă careva acte în scris nu au fost perfectate la acel moment referitor la această tranzacție.

Mai invocă recurentul și omiterea termenului de prescripție de către Rogoianu Lidia, deoarece s-a adresat peste 14 ani în instanță.

Totodată, susține că casa litigioasă nu a existat ca bun imobil pînă la 30.01.2005, cînd a fost recepționată de către comisia corespunzătoare.

Referitor la terenul aferent casei, susține că la situația din 01.10.1992, terenul acordat pentru construcție era proprietatea statului și intimata nu poate pretinde la dreptul de proprietate asupra acestuia.

Examinînd temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele pricinii civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificînd motivele de casare invocate în cererea de recurs, Colegiul atestă că recurentul indică argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanța de apel a apreciat înscrisurile probatoare și au constatat circumstanțele cauzei. În viziunea recurentului, casa nu poate fi împărțită, deoarece nu a existat ca bun imobil pînă la 30.01.2005, cînd a fost recepționată de către comisia corespunzătoare, iar terenul la situația din 01.10.1992, era proprietatea statului și intimata nu poate pretinde la dreptul de proprietate asupra acestuia.

Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

În speță, Colegiul menționează că, recursul în cauză conține obiecțiile de fapt și de drept, care deja au fost obiect de studiere și verificare de către instanțele ierarhic inferioare, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei, în modul în care este garantat de articolului 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admitere a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, așa cum formal invocă recurentul și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept, verificîndu-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, Colegiul constată că argumentele invocate de recurent nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acestea nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Potrivit prevederilor art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către

instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC RM cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, pe când în recursul declarat de Borșci Vitalie, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Borșci Vitalie ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 432, 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC al RM, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D I S P U N E:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Borșci Vitalie, împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 12 noiembrie 2013, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a Lidiei Rogojanu împotriva lui Borșci Vitalie privind recunoașterea dreptului de proprietate.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
Judecătorul

Iuliana Oprea

Judecătorii

Oleg Sternioală

Dumitru Mardari